

NTNU Vitenskapsmuseet v/Heidi Solstad

heidi.solstad@ntnu.no

Tillatelse til innsamling av planter i Bremsa naturreservat og Gjellebekkmyrene naturreservat

NTNU Vitenskapsmuseet v/Heidi Solstad søker om innsamling av plantemateriale i Bremsa naturreservat og Gjellebekkmyrene naturreservat. Søknaden gjelder et skudd med blad og blomsterstand fra fem individer av nebbstar fra Gjellebekkmyrene og tilsvarende for nebbstarr og jemtlandsstarr fra Bremsa. Innsamlingen er en del av masteroppgave ved universitetet. Fylkesmannen gir tillatelse til tiltaket på visse vilkår. Det er klagerett til Miljødirektoratet på dette vedtaket.

Bakgrunn

NTNU Vitenskapsmuseet v/Heidi Solstad søker, i brev datert 26. mai 2014, om innsamling av plantemateriale i Bremsa naturreservat og Gjellebekkmyrene naturreservat. Søknaden gjelder et skudd med blad og blomsterstand fra fem individer av nebbstarr fra Gjellebekkmyrene og tilsvarende for nebbstarr og jemtlandsstarr fra Bremsa. Innsamlingen er en del av masteroppgave ved universitetet. Bakgrunn for innsamlingen er et ønske om å se på genetisk variasjon og grad av hybridisering for å avgjøre om dette er to arter eller om det finnes overgangsformer. Begge artene er vurdert som nær truet i Norsk Rødliste 2010 og Bremsa er den sørligste forekomsten av jemtlandsstarr.

Fylkesmannens vurdering

Søknaden er vurdert etter verneforskriften for Gjellebekkmyrene naturreservat, verneforskriften for Bremsa naturreservat, forvaltningsplan for Gjellebekkmyrene naturreservat og naturmangfoldloven. Verneforskriften for Bremsa naturreservat har forbud mot å fjerne planter og plantedeler, jf. § IV. Vegetasjon er fredet mot enhver form for skade og ødeleggelse, jf. § VI i verneforskriften for Gjellebekkmyrene naturreservat. Søknaden behandles derfor etter § 48 i naturmangfoldloven. Denne sier at forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Formålet med fredningen i Bremsa er å bevare et område som omfatter rikmyr og sumpvegetasjon med sjeldent og ekstremt rikt planteliv. Formålet med Gjellebekkmyrene naturreservat er å bevare kalkmyrene og deres vegetasjon, som er av stor vitenskapelig og pedagogisk verdi.

Fylkesmannen skal legge naturmangfoldlovens miljørettslige prinsipper (§§ 8 -12), jf. § 7, til grunn i vurderingen.

Det framgår av naturmangfoldloven § 8 at kravet til kunnskapsgrunnlaget skal være oppfylt før myndighetene fatter vedtak i saken. I utkast til verneplan for myrer i Buskerud 1982 er området ved Bremsa beskrevet: Bredden langs Bremsa er et av få voksesteder for brunskjene i Sør-Norge. Jemtlandsstarr har trolig sin sørgrense her, arten er ellers bare kjent fra Furnes og Engerdal. Andre interessante starrarter er engstarr, gulstarr, grønnstarr, musestarr samt et virvar av hybrider. I kilder vokser stor tuffmose og kalkkildemose. Alt i alt er dette et område med en sjelden fin flora.

I plan for skjøtselstiltak for Gjellebekkmyrene 1992-1993 er området beskrevet. Det aller meste av myrvegetasjonen tilhører rikmyrtypen. Disse er de mest verneverdige vegetasjonselementene i området. Rikmyrvegetasjon har vært på sterk tilbakegang i hele landet. Også på Gjellebekk trues myrene av gjengroing på grunn av grøfting. Sjeldne orkideer, moser og starr er bundet til rikmyrvegetasjonen og de står dermed i fare for å forsvinne. I bunnsjiktet finnes kravfulle moser som blant annet stjernemose, brun klomose, gullmose, piperensermose og rosetormose. I feltsjiktet på myrflata inngår blant annet gulstarr, breiull, småsivaks, hårstarr og myrsauløk som alle er knyttet til rik myrvegetasjon og har en relativ vid utbredelse i Norge. Av arter med en mer begrenset utbredelse eller som er sjeldne i regionen eller i hele landet, kan nevnes taglstarr, tuvestarr, bunkestarr, nebbstarr, engmarihand, smalmarihand, myrflangre og myrtevier. Dessuten kan det i rikmyrpartiene være dominans av arter som vokser i fattig og middels rik vegetasjon, vegetasjonstyper som også finnes representert i tilknytning til myrene. Dette gjelder blant annet trådstarr, kornstarr, flaskestarr, blåtopp, bjønnskjegg og sveltull.

I Naturbase fra Miljødirektoratet er det ikke registrert naturtyper i Bremsa naturreservat. For Gjellebekkmyrene er det i Naturbase registrert naturtypen kalkmyr med verdi svært viktig. I Artskart fra Artsdatabanken er det registrert diverse trua og sjelden arter i Gjellebekkmyrene.

Innsamlingen omfatter få individer og vi mener derfor at det ikke vil få konsekvenser for bestandene selv om artene er sjeldne, spesielt i denne delen av landet. Tiltaket vil ikke påvirke øvrige verneverdier i Gjellebekkmyrene og Bremsa. Konsekvensene av tiltaket er belyst og kravet til kunnskapsgrunnlaget er oppfylt, jf. § 8 i naturmangfoldloven. Det er derfor ikke aktuelt å legge vekt på føre-var-prinsippet, jf. § 9 i naturmangfoldloven.

Når det gjelder den samlede belastningen er den liten i Bremsa hvor det er lite aktivitet og ingen inngrep. I Gjellebekkmyrene er belastningen større på grunn av blant annet ferdsl, grøfting som har ført til delvis tørrlegging av en del av myrene og bilvei til Lierskogen pukkverk og boligområdene på Tranby. På utsiden av verneområdet ligger det pukkverk som har utslipp til en av Gjellebekkene. Det finnes flere eldre fyllinger og det er ulovlig bruk av området til avfallsplass. Tiltaket vil ikke føre til annen belastning på områdene enn eventuell virkning på bestandene av de to artene. På grunn av at det er lite plantemateriell som skal samles inn mener vi at tiltaket ikke vil øke belastningen på områdene i særlig grad. Vi vil derfor ikke vektlegge § 10 i naturmangfoldloven.

Miljøforringelse kan oppstå i dette tilfellet dersom uttaket truer bestandene av artene i de to verneområdene. Det skal kun samles et skudd fra hver art i hvert område og vi mener at dette ikke vil true bestandene av artene. Vi vil derfor ikke legge vekt på § 11 i naturmangfoldloven.

Naturmangfoldloven § 12 tilsier at eventuelle tiltak skal utføres slik at en unngår eller begrenser skadevirkninger på naturen. Under forutsetning av at innsamlingen skjer forsiktig og skånsomt mener vi at tiltaket er i tråd med § 12 i naturmangfoldloven.

Fylkesmannens konklusjon

Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til tiltaket dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Formålet med Bremsa naturreservat er å bevare et område som omfatter rikmyr og sumpvegetasjon med sjeldent og ekstremt rikt planteliv. Formålet med Gjellebekkmyrene naturreservat er å bevare kalkmyrene og deres vegetasjon, som er av stor vitenskapelig og pedagogisk verdi.

Innsamlingen omfatter få individer og vi mener at det ikke vil få konsekvenser for bestandene selv om artene er sjeldne, spesielt i denne delen av landet. Vi mener derfor at tiltaket ikke vil være i strid med verneformålet. Omsøkt innsamling er et enkeltstående tiltak og innsamlingsmaterialet er lite. Vi mener derfor at tiltaket vil ha ubetydelig virkning for verneverdiene. Fylkesmannen anser ikke at tiltaket er i strid med verneformålet eller vil påvirke verneverdiene nevneverdig og gir tillatelse til tiltaket.

Vedtak

Fylkesmannen i Buskerud gir NTNU Vitenskapsmuseet v/Heidi Solstad tillatelse til å samle inn et skudd med blad og blomsterstand fra fem individer av nebbstar fra Gjellebekkmyrene naturreservat og tilsvarende for nebbstar og jemtlandsstar fra Bremsa naturreservat.

Tillatelsen er gitt med hjemmel i lov av 19. juni 2009 om forvaltning av naturens mangfold § 48 (naturmangfoldloven).

Vilkår for tillatelsen:

- Tillatelsen gjelder i perioden 27. juni 2014 til 1. oktober 2014.
- Resultatet av arbeidet skal gjøres tilgjengelig for Fylkesmannen.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker, jmfør forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen sendes til Fylkesmannen. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen. Partene i saken har adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Den som klager kan be om at iverksettelsen av vedtaket utsettes. Informasjonsark om klage på forvaltningsvedtak kan lastes ned fra statlig blankettarkiv, www.signform.no – Klage på forvaltningsvedtak.

Med hilsen

Even Knutsen
fagkoordinator

Lina Sannes Eskerud

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrift **Dokumentet er bare sendt elektronisk.**

Kopi til:

SNO v/Lars Inge Enerstvedt

SNO v/Pål Martin Eid

Miljødirektoratet

SNO v/ Hans Lennart Lindkjølen

Nedre Eiker kommune

Lier kommune